

**Sveučilište u Zagrebu
Agronomski fakultet**

**University of Zagreb
Faculty of Agriculture**

Anketa o kvaliteti studijskih programa - nastavnici i suradnici

Prof. dr. sc. Đurđica Žutinić

ak. god. 2016./2017.

Ciljevi istraživanja

---

utvrditi:

- § **mišljenja o dobrim i lošim stranama utjecaja Bolonjske reforme na studijske programe Agronomskog fakulteta**
- § **kako nastavnici i suradnici općenito procjenjuju kvalitetu studijskih programa**
- § **stavove i mišljenja o potrebnim promjenama na studijskim programima**
- § **procjene perspektive preddiplomskih i diplomskih studija**
- § **samovrednovanje nastavnog rada**

Uzorak

§ *On line* anketa; **127 ispitanika** ili 62,9% ukupna broja nastavnika i suradnika

Tablica 1. Spolna struktura ispitanika

Spol	N	%
Muškarci	58	45,7
Žene	69	54,3
Ukupno	127	100,0

Tablica 2. Radno iskustvo

Godine radnog iskustva	N	%
< od 1	4	3,1
1 - 5	7	5,5
6-10	25	19,7
11-15	26	20,5
16 – 20	18	14,2
≥ 21	47	37,0
Ukupno	127	100,0

Uzorak

Tablica 3. Znanstveno-nastavno zvanje

Zvanje	N	%
Asistent/ca	10	7,9
Postdoktorand/ca	5	3,9
Docent/ca	45	35,4
Izvanredni profesor/ca	24	18,9
Redoviti profesor/ca (+ trajno zvanje)	43	33,9
Ukupno	127	100,0

Tablica 4. Na koliko studija izvodite nastavu?

Broj studija	Preddiplomski studij		Diplomski studij	
	N	%	N	%
1	23	18,1	40	31,5
2	25	19,7	42	33,1
3	26	20,5	16	12,6
4	18	14,2	11	8,7
5	9	7,1	7	5,5
6	13	10,2	9	7,1
7	10	7,9	0	7,1
8	3	2,3	1	0,8
11	-	-	1	0,8
Ukupno	127	100,0	127	100,0

Uzorak

Tablica 5. U kojim nastavnim aktivnostima najviše sudjelujete

Oblik nastave	N	%
Predavanja	84	66,1
Seminarska nastava	11	8,7
Vježbe (laboratorijske, auditorne, terenske)	32	25,2
Ukupno	127	100,0

Tablica 6. Status nastavnog/ih predmeta na kojem nastavnik/suradnik izvodi najviše nastave?

Oblik nastave	N	%
Obavezni	27	21,2
Izborni	11	8,7
Obavezni i izborni	89	70,1
Ukupno	127	100,0

Mišljenja nastavnika/suradnika o Bolonjskoj reformi

Dobre strane (prema čestoti odgovora):

- **Mobilnost studenata i nastavnika**; mogućnost studiranja na drugim institucijama
- **Manje grupe studenata**, individualni rad sa studentima, mogućnosti za interaktivnu nastavu, bolja komunikacija nastavnik-student
- **Izbornost predmeta (modula), studija**
- **Lakše polaganje ispita** (parcijalni ispiti, kolokviji)
- **Usklađenost s međunarodnim studijima**, ECTS-sustav, priznavanje diploma u inozemstvu
- .....

Mišljenja nastavnika/suradnika o Bolonjskoj reformi

Loše strane (prema čestoti odgovora):

- Preveliki broj izbornih predmeta (modula)
- Previše studija, sličnost i preklapanja sadržaja studijskih programa/modula
- Studenti ne dobivaju potrebna znanja; „erozija“ i degradacija ak. razine znanja;
- Neobaveznost usmenih ispita; samo parcijalni/pismeni ispiti; smanjeni su kriteriji ocjenjivanja;
- **Preveliko radno opterećenje nastavnika**, opterećenost administriranjem, mentorstvom;
- .....

Općenito mišljenje o kvaliteti preddiplomskih studija

Tablica 7. Procjene kvalitete preddiplomskih studija

Izjave	Stupanj suglasnosti (%)*			B. o.	Prosječna ocjena (X_i)
	1 + 2	3	4 + 5		
Studijski programi su sadržajno dobro koncipirani i primjereni stručnom području i akademskom stupnju.	32,3	29,1	37,2	1,6	3,14
Studijski programi su previše fragmentirani.	15,0	21,3	58,3	5,4	4,01
Studijski programi su zasnovani na suvremenim znanjima i trendovima u poljoprivredi i ruralnom razvoju.	25,1	29,9	37,8	7,2	3,58
Studijski programi omogućuju stjecanje stručnih znanja i vještina (profesionalnih kompetencija) tražene na tržištu rada.	41,7	33,1	18,8	6,4	3,09
U studijskim programima su velika preklapanja (ponavljanja) nastavnih sadržaja.	20,5	20,5	48,8	10,2	4,09
Studijske programe je nužno racionalizirati - objediniti u manji broj.	25,1	29,9	37,8	7,1	3,98

*1= uopće se ne slažem; 2= ne slažem se; 3= niti se slažem niti se ne slažem; 4= slažem se ; 5=potpuno se slažem

Općenito mišljenje o kvaliteti diplomskih studija

Tablica 8. Procjene kvalitete diplomskih studija

Izjave	Stupanj suglasnosti (%)*			B. o.	Prosječna ocjena (X_i)
	1 + 2	3	4 + 5		
Studijski programi su sadržajno dobro koncipirani i primjereni stručnom području i akademskom stupnju.	26,0	26,8	43,3	3,9	3,50
Studijski programi su previše fragmentirani.	23,6	22,0	49,7	4,7	3,70
Studijski programi su zasnovani na suvremenim znanjima i trendovima u poljoprivredi i ruralnom razvoju.	21,3	29,1	40,9	8,7	3,81
Studijski programi omogućuju stjecanje stručnih znanja i vještina (profesionalnih kompetencija) tražene na tržištu rada.	29,9	35,4	29,2	5,5	3,38
U studijskim programima su velika preklapanja (ponavljanja) nastavnih sadržaja.	25,2	26,8	38,6	9,4	3,84
Studijske programe je nužno racionalizirati - objediniti u manji broj.	24,4	17,3	55,2	3,1	3,73

*1= uopće se ne slažem; 2= ne slažem se; 3= niti se slažem niti se ne slažem; 4= slažem se ; 5=potpuno se slažem

Koliko sljedeće izjave vrijede za studij na kojem izvodite najviše nastave?

Tablica 9. Prosječan stupanj suglasnosti nastavnika o kvaliteti preddiplomskih studijskih programa (N=68)

Izjave	Mod (najčešća ocjena skale)	χ_i^*
T1. Studijski program je kvalitetan - omogućuje stjecanje suvremenih stručnih znanja i vještina.	4	3,43
T2. Studij ima dobar omjer obaveznih i izbornih nastavnih predmeta.	2	2,85
T4. ECTS bodovi na studiju su uravnoteženi i u skladu sa radnim vremenom potrebnim za savladavanje nastavnog gradiva.	2	2,98
T8. Studijski program je u skladu s definiranim ishodima učenja.	4	3,87
T10. Visoki su kriteriji ocjenjivanja studenskih znanja.	2	2,50
T3. Studij ima previše izbornih predmeta koji „razvodnjavaju“ usmjerenost ka potrebnim stručnim znanjima i vještinama	2	3,22
T5. Na studiju su nepotrebna uvjetovanja obaveznih predmeta (modula).	2	2,14
T6. Previše ponavljanja istog nastavnog gradiva u pojedinim predmetima (modulima).	2	3,01
T7. Nepovezanost sadržaja gradiva i slijeda predmeta (modula).	2	2,78
T9. Prevladavanje konvencionalnih oblika poučavanja (frontalna nastava).	3	3,18
T11. Loša selekcija studenata za upis na studij („upiši koga možeš“).	2	3,00

* 1= uopće se ne slažem; 2= ne slažem se; 3= niti se slažem nit se ne slažem; 4= slažem se ; 5=potpuno se slažem

Koliko sljedeće izjave vrijede za studij na kojem izvodite najviše nastave?

Tablica 10. Prosječan stupanj suglasnosti nastavnika o kvaliteti diplomskih studijskih programa (N=59)

Izjave	Mod *	X_i *
T1. Studijski program je kvalitetan - omogućuje stjecanje suvremenih stručnih znanja i vještina.	4	3,57
T2. Studij ima dobar omjer obaveznih i izbornih nastavnih predmeta.	4	3,25
T4. ECTS bodovi na studiju su uravnoteženi i u skladu sa radnim vremenom potrebnim za savladavanje nastavnog gradiva.	2	2,91
T8. Studijski program je u skladu s definiranim ishodima učenja.	4	3,67
T10. Visoki su kriteriji ocjenjivanja studenskih znanja.	2	2,38
T3. Studij ima previše izbornih predmeta koji „razvodnjavaju“ usmjerenost ka potrebnim stručnim znanjima i vještinama	4	3,37
T5. Na studiju su nepotrebna uvjetovanja obaveznih predmeta (modula).	2	2,21
T6. Previše ponavljanja istog nastavnog gradiva u pojedinim predmetima (modulima).	2	2,21
T7. Nepovezanost sadržaja gradiva i slijeda predmeta (modula).	2	3,02
T9. Prevladavanje konvencionalnih oblika poučavanja (frontalna nastava).	4	3,21
T11. Loša selekcija studenata za upis na studij („upiši koga možeš“).	5	3,45

* 1= uopće se ne slažem; 2= ne slažem se; 3= niti se slažem nit se ne slažem; 4= slažem se ; 5=potpuno se slažem

U kojoj mjeri ste suglasni da su potrebne određene promjene na studiju?

Tablica 11. Prosječan stupanj suglasnosti nastavnika o potrebnim promjenama na studijima

Tvrdnje	Preddiplomski		Diplomski	
	Mod	X_i^*	Mod	X_i^*
P1- Dijelove studijskog programa potrebno je osuvremeniti i nadopuniti novim nastavnim sadržajima.	4	3,97	4	3,92
P2- Potrebno je prestrukturirati predmete (module) na studiju uvažavajući povezanost i slijed obrazovnih sadržaja.	4	3,76	4	3,73
P3- Izvršiti preraspodjelu ECTS bodova na predmetima (modulima).	4	3,97	4	3,92
P4- Rasteretiti studijski program bespotrebnim preklapanjima nastavnog gradiva.	4	3,82	4	3,81
P5- Povećati broj obaveznih predmeta (modula)	2	3,69	5	3,53
P6- Smanjiti broj izbornih modula.	2	3,38	2	3,19
P7- Uskladiti sadržaje nastavnih predmeta sa ishodima učenja	4	4,01	4	3,90
P8- Ujednačiti kriterije ocjenjivanja znanja studenata.	5	3,74	4	4,17

* 1= uopće se ne slažem; 2= ne slažem se; 3= niti se slažem nit se ne slažem; 4= slažem se ; 5=potpuno se slažem

Procjene o mogućnostima stjecanja pojedinih kompetencija na preddiplomskim studijima

Tablica 12. U kojoj mjeri preddiplomski studij omogućuje studentima stjecanje pojedinih kompetencija/ vještina?

Kompetencije	Mod	X_i^*
K1- Poznavanje područja, stručna znanja	4	3,60
K2- Kritičko razmišljanje	4	3,16
K3- Sposobnost za timski rad	4	3,47
K4- Sposobnost rješavanja složenih problema	3	2,91
K5- Samostalno učenje	4	3,40
K6- Govorničke (prezentacijske) vještine	4	3,34
K7- Sposobnost razlaganja i iznošenja vlastitih stavova	3	3,34
K8- Vještina pisanja	3	2,84
K9- Sposobnost primjene stečenih znanja za praktično djelovanje	3	3,09
K10- Samoorganiziranje (radnog) vremena	3	3,22

* 1= nimalo; 2= vrlo malo; 3= ni malo ni puno; 4= prilično ; 5=potpuno

Procjene o mogućnostima stjecanja pojedinih kompetencija na diplomskim studijima

Tablica 13. U kojoj mjeri diplomski studij omogućuje studentima stjecanje pojedinih kompetencija/vještina? (N=59)

Kompetencije	Mod	X_i^*
K1- Poznavanje područja, stručna znanja	4	3,86
K2- Kritičko razmišljanje	3	2,90
K3- Sposobnost za timski rad	4	3,49
K4- Sposobnost rješavanja složenih problema	3	2,95
K5- Samostalno učenje	4	3,80
K6- Govorničke (prezentacijske) vještine	4	3,42
K7- Sposobnost razlaganja i iznošenja vlastitih stavova	3	3,25
K8- Vještina pisanja	4	3,08
K9- Sposobnost primjene stečenih znanja za praktično djelovanje	4	3,10
K10- Samoorganiziranje (radnog) vremena	4	3,25

* 1= nimalo; 2= vrlo malo; 3= ni malo ni puno; 4= prilično ; 5=potpuno

Mišljenja nastavnika o promjeni vremenskog ciklusa studiranja

Tablica 14. Smatrate li da je na AF potrebno promijeniti sadašnji vremenski ciklus studiranja?

Modaliteti odgovora	N	%
Nije potrebno – treba zadržati isti ciklus studiranja 3+2	38	29,9
DA, potrebno je uvesti ciklus studiranja 4 (Bs) +1 (Ms)	34	26,8
DA, potrebno je uvesti petogodišnji studij	44	34,6
Ne znam, ne mogu procijeniti	11	8,7
Ukupno	127	100,0

- 61,4 % nastavnika smatra da su potrebne promjene u vremenskom ciklusu studiranja

Procjena perspektive studija AF i preporuke

Prema procjeni nastavnika i suradnika najbolju perspektivu imaju:

- preddiplomski studiji: **Hortikultura i Ekološka poljoprivreda**
- diplomskih studiji: **Ekološka poljoprivreda i agroturizam i Fitomedicina**

Preporuke:

- **Osvremeniti programe studija i načine poučavanja;**
- **Poboljšati praktičnu nastavu;**
- **Povećati broj obaveznih modula i uvesti nove module potrebne za struku;**
- Dodjeljivanje ECTS bodova prema težini nastavnog gradiva
- Smanjiti broj upisanih studenata, bolja selekcija studenata
- Objedinjavanje studija i prijelaz na novi način studiranja

Općenito: „*potrebno je napraviti reviziju programa i modula*“; „*veće uključivanje studenata u ocjenjivanje programa i davanje mišljenja o korisnosti naučenoga*“; „*uspostaviti veću međusobnu suradnju nastavnika na programu, u vidu povremenih sastanaka u opsegu širem od vijeća studija*“ .....

Samovrednovanje nastavnog rada

Tablica 15. Koliko se često u izvedbi nastave susrećete sa sljedećim problemima? (N= 127)

Problemi	Mod	X_i^*
Niska razina predznanja studenata za uspješno praćenje nastave.	4	4,19
Nezainteresiranost studenata za moj nastavni predmet/e	3	3,21
Nemotiviranost studenata za interaktivnu nastavu.	4	3,65
Veličina grupe (preveliki broj studenata u grupi).	2	3,02
Studenti u nedovoljnoj mjeri pohađaju nastavu (P, V, S).	2	2,91
Neprimjeren raspored sati održavanja nastave.	2	2,83
Neprimjerena informatička opremljenost učionica.	5	3,83
Neprimjerena (zastarjela oprema, nedostatak instrumenata, materijala i sl.) opremljenost laboratorija.	5	3,92

*1= nikada; 2= vrlo rijetko; 3= rijetko; 4= često; 5=vrlo često

Samovrednovanje nastavnog rada

Tablica 16. U kojoj su mjeri načini poučavanja i provjere znanja naglašeni u Vašoj nastavi?

Oblici poučavanja/provjere znanja	Mod	X_i^*
Problemsko poučavanje na praktičnim primjerima, studijama slučaja i sl.	4	3,80
Interaktivna nastava (rad u malim grupama, radionice ..)	4	3,80
Naglasak na teoriji/teorijskim znanjima	4	3,49
Naglasak na činjenicama i praktičnim znanjima	4	3,92
Pismeni ispit s manjim brojem pitanja otvorenog tipa (esejskog tipa)	4	3,12
Pismeni ispiti s pitanjima višestrukog izbora, odgovori točno/netočno i sl.	4	3,19
Usmeni ispit	5	3,86

*1= nikada; 2= vrlo rijetko; 3= rijetko; 4= često; 5=vrlo često

Zahvaljujemo svim nastavnicima/suradnicima koji su se odazvali anketi.